

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egész évre
6 K. Tanítóknak, közs. és körjejjzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy

az illető postahivataloknál az előfizetés meg-
újítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni
sziveskedjenek,

hogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

1904.

(F—i.) Életünk vándorútja ismét egy
határhöz jutott.

Az átélt események, esetleg csalódá-
sok, szenvedések bőséges anyagot nyújtnak
a küzdő embernek, hogy komoly elmélke-
désbe merüljön és a szerzett tapasztalato-
kat érvényesíteni törekedjék.

Ha az ország állapotát nézzük, sivár,
vigasztalan kép tárul elénk. Mondanunk sem
kell, hogy ezt a politika csinálta. Nálunk
pedig a politika a tényező. E nélkül egy
kalán levest sem tudunk megenni. És po-
litizálunk a malom-aljtól kezdve a legma-
gasabb régióig... **K e v e s e b b e t t e s z é l n i , t ö b b e t t e n n i** — ez volna
a közélet legszebb nyilvánulása!

Az ország baja mellett megvan a mi
sokszoros nyomoruságunk. Székely népünkre
gondolunk. Letörtünk, elszegényedtünk. A
sokat ígért és várva-várt segítő kéz pedig
eddigelé nincs sehol. Amit eddig nyújtot-
tak, csak alamizna számba menő ado-

mány, mely mellett éien veszhethet az em-
ber...

Ismerjük a mentő akció nehézségeit,
de nagy, végzetes hiba volt, hogy későn
fogtak hozzá. Mert ez a mi nyomorusá-
gunk nem mai keletű. Megláthatták volna
régén, akik arra voltak hivatva, hogy erős
magyar nemzeti állampont teremtsenek és
Erdély magyarságát, a székelyek támoga-
tása által biztosítsák. Most már biztosít,
táblázat a szász és oláh pénzintézet min-
denfelé...

Városunkról mit mondjunk? Csak azt,
mit az egész székelységről: szegény. És
igy, természetesen, csak tengődik, bár a
vezető személyekben a tehetség, jószán-
dék, a fajszeretet nem hiányzik. Egyben-
másban így is — hála Istennek — halad-
tunk s nincs forróbb ohajtásunk, minthogy
feltaláljuk mindazokat a tényezőket, melyek
városunkból az „ö s s z é k e l y a n y a v
á r o s h o z” illő és virágzó központot
teremtsenek.

Bármily nehéz küzdelmek viharából
kerültünk ki a lefolyt évvel és bármily ba-
jok értek, lelkünk mélyén mindig ott pis-
log a reménység mécsese, melynek sirig-
tartó világa új erőre serkenti a táradt vilá-
got. Ez a remény, ez a bizalom ápolja a
hitet, mely az isteni Gondviselésben keresi
és találja meg a megnyugvást, az erőt, a
kítartást.

Ezzel a tudattal indulunk az új-évbe,
melynek hajnalán szívünk mélyéből ki-
vánjuk:

Áldja meg a magyarok Istene ezt a
szépséges és sokat szenvedett hazát, hogy
az országos bajok közt — mikor alkot-
mányos életünk zátonyra került — meg-
találhassa a béke révpártját és hogy a su-
lyos erőpazarlást termékenyítő munkásság
váltsa fel!

Áldja meg a nehéz csapásokkal suj-
tott szegény székely népet. Nyisson utat
az új-év egy erős, dicsőséges állapot
felé!

Áldja meg Isten szeretett városunkat:
erősödjék polgársága, virágozzanak taníté-
zetei, a törvény és hatóságok termeiben
hirdetett jogérvet, igazság áldásai fakassza-
nak megigazulást, üdvös életet!

Áldja meg Isten a mi kedves olvasó-
közönségünket minden jóval!

Mi pedig bizalommal megyünk tovább
rendeltetésünk útján. A tudat, hogy lapunk
nagy célokat, igaz ügyet szolgál, megedzi
erőnköt, felemeli lelkünket s még a romok
között is azt a biztató reményt ápoljuk,
hogy a székely nép nem vesz-
het el soha!

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

A Székelyföld.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.

Bárhova vitt engem a sors,
Akármerre keltem-jártam,
A te képed, szép Székelyföld,
Mindig magam előtt láttam.
Feléd szárnyal most is vágyam,
Az én lelkem minden álma,
Mintha madár-muzsikától
Csengő tündér-kertbe járna...

S amint ide-oda bolygok,
Elkísér a dalos madár.
Mind mosolygó ismerősök:
A zengő bérce, a zöld határ,
A tarka rét, virágos völgy,
Nyájas falu, fürgő patak,
Tündérvárak s romok alján
A repkényes sziklafalak...

Elém állnak hős daliák,
A csatázó dicsők, nagyok,
Megdobbanó szívem büszkén
Érzi azt, hogy székely vagyok!
Majd a mohás romok közül
Leszállok a barázdákra,
Hol a szegény munkás népnek
Bús dala sir a rónákon.

Amint fordul az ekevas
S nyomában a föld göröngye,
Minden rögnön fölszáll a
Verejtéke, drága gyöngye.

E munkás kéz, édes hazám,
Neked hozta minden javát,
Béke ölen, csaták zaján,
Annyi dicső századon át.

Oh, e népet kincsnek nézem,
Porban fénylő drágakövek;
Nagy értékén, a jó lelkek
Elméláznak gyönyörködnek.
Lesz-e, aki fölemelje,
Hogy ne jusson véginségre?
Oh, tegyük fel szép csillagnak
Ragyogni a magyar égre...

Búsán bűgő estharang száll,
Ugy megérezem a szavában:
Kenyérből, egyébből is
Nagy a szükség, sok hiány van...
Kicsorduló könyveim közt
Lelkem minden imádsága:
Ragyogjon rád székelynépem
Szebb jövődő boldogsága!

Fülei Sz. Lajos.

Apróságok.

* Öszinte hasonlat.

— No, András gazda, örvend, hogy újra
itt lát engem?

— Bizony nagyságos uram, örvendek, mert
ha a nagyságos ur fönn van Pesten, olybá néz-
zük ide lenn a kastélyt, mint a zistállót
jószág nélkül.

* A börzén.

— Volt az idén Karlsbadban?
— Nem. Amióta oly rosszul folynak az üz-
letek, elszoktam a betegeskedéstől.

* Szöméjválogatás nélkül. Egy atyafi sülde-
malacot árult a piacon. Volt is nézője a formás
állatoknak, csak az egyik venni szándékozó
okoskodott.

— Hogy adja ezt?
— Tizennyolc forintért.
— Hát ahajt a kisebbet?
— Azt is annyiért.
— Ejnye már no, hogy tarthatja kend egy-
formán az árakat, mikor a malacok nem egy-
formák?

— Nem tösz az sömmit, mondta az atyafi,
szöméjválogatás nélkül adom az
egészet.

* Az iskolából.

Tanárok: Amice Kovács, feleljen a his-
toriából s mondja meg nekünk, hogy mikor,
vagyis mi áltai szenvedte Magyarország a leg-
nagyobb csapást?

Diákok: (Hátulról sugják: A tatárok be-
jövele által.) A tanárok bejövele
által, kérem.

* Vidéki színészet. Színész (III. Ri-
khárdot deklamálva): Egy lovat hamar. Egy ki-
ráltságot egy loért! Egy hang a karzatról:
Hát egy számár nem lesz jó? Színész:
De, nagyon jó lesz, csak jöjjön le,
kérem!

* Cselédek közt. Jean sötét arckifejezéssel:
Tudod-e, hogy azonnal itt hagyom a házat, ha
gazdánk nem vonja vissza, amit reggel?... — És
mit mondott? — Azt, hogy keressék magamnak
más helyet.

Egyházi élet.

Építünk Székelyudvarhelyen templomot. A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előjárása a következő kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtázza: Dombi Jánosné, Györfi Istvánné, Pap Mózesné, ifj. Kovács Józsefné, Dombi Sándorné és Bencze Lajosné együttes gyűjtése folytán adakoztak Homoródszentmártonban a) pénzben Mózes Hermin k. a. 2 K, Györfi Istvánné 1 K 2 fillér, Dombi Jánosné, Hegyi Péterné, ifju Godra Mihályné, öz. Kádár Ferencné, ifj. Rebeka Sándorné, Pap Mózesné, Ince Sándor, Farkas Mózesné, Szabó Mózesné, Szentkovics Manó, öz. Szabó Mihályné, öz. Elekes Istvánné — Szabó Mária, 1—1 K, öz. Béres Andrásné, Orbán Jánosné, Jakab Mihályné, Asztalos Lajosné, Kis Józsefné, id. Szász Istvánné 60—60 fillér, Barra Sándor, id. Dombi Istvánné 50—50 fillér, Pók Istvánné, Antal János, Abrudán Mihály, Petrongénár György, id. Kádár Péterné, Ilonka Sándorné, Beke Andrásné, Beke Péterné, György Ferenc, Beke Józsefné, Kádár Lőrincné, Tibald Lajosné, Koléza Istvánné 40—40 fillér, Dombi Mózesné s. 38 fillér, László Károlyné, öz. Dombi Mózesné 30—30 fillér, Ilonka Jánosné 24 fillér, öz. Gábris Istvánné, Kovács Lajosné, ifj. Kádár Péterné, Simén Mózesné, Kádár Sándorné, ifj. Kádár Péterné, Deák Andrásné, öz. Máté Józsefné, Tamás Elekné, Beke Jánosné, Nagy Györgyné, öz. Ugron Ádámné, öz. Lukácsfi Sándorné, Beke Ferencné, Kis Andrásné 20—20 fillér, Gábris Istvánné, Vitéz Mihályné, Kerekes Andrásné, Burján Domokos, Kádár István, Dombi Péterné, öz. Pap Sámuelné, Baradics Mártonné 10—10 fillér, Kisgyörgy Ilonka, Baló Mózesné, Beke Ferencné, Kerekes Istvánné F. 8—8 fillér, b) gabonában: ifj. Beke Mihályné, ifj. Dombi Ferencné, Dombi Gyuláné, Dombi Pálné, id. Dombi Ferencné, Kovács Ferencné 1—1 K 28—28 fillér, Dombi Mózesné, Molnár Istvánné, Szabó Ferencné, Godra Györgyné, ifj. Kovács Andrásné, ifj. Szász Istvánné 80—80 fillér, id. Dombi Péterné, ifj. Szász József 75—75 fillér, Széki Istvánné, Pap Istvánné, Derzsi Mihályné, ifj. Simén Ferencné, Blága Ferencné, Kerekes Ferencné cs., Jakab Józsefné, Kerekes Istvánné, Szabó Mózesné, Szász Mózes, öz. Szabó Istvánné 64—64 fillér, Nágó Mihályné, Pál Lajosné, Sós Danielné, ifj. Simén Istvánné 60—60 fillér, Gábris Ferencné, öz. Simén Mihályné, id. Kádár Ferencné, ifj. Kádár Mózesné, György Lászlóné, id. Beke Sándor, Ilyés Miklósné, id. Beke Andrásné, Opra Istvánné 48—48 fillér, Baló Józsefné, Beke Istvánné, Balázs Sándorné 45—45 fillér, öz. Dombi Jánosné, Beke Jánosné, Nágó Istvánné, Kerekes Istvánné, öz. Pap Áronné, Koléza Jánosné, Pintyó Józsefné, id. Godra Mihályné, id. Simén István, Pap Jánosné, Csala Ferencné, Blága Istvánné, Nágó Mihályné, Németh Istvánné, ifj. Kerekes Sándorné cs. Simén Mihályné, Jakab Ferencné, Pintyó Andrásné, Dombi Ferencné, Kerekes Mihályné, Szász Pálné, Dombi Istvánné, Pál Beke István, Ferkó Beke Jánosné, ifj. Beke Ferencné, Rácz Istvánné 32—32 fillér, öz. Dombi Sándorné, Csedő Mihályné, Pintyó Péterné, Beke Mózesné, Beke Ferencné 30—30 fillér, Bencze Ferencné, Bencze Lajosné, Csala Istvánné, Opra Jánosné, Molnár Jánosné, id. Kovács Józsefné, Beke Sándor m., Beke Mihályné, Geléd Istvánné, Vas Ferencné, Geléd Mózesné, Kádár Gergelyné, Foris Ferencné, Kerekes Péterné, Nágó Istvánné Balázs Áronné, id. Kerekes Sándorné cs., Bedő Józsefné, Beke Ferencné, Beke Mózesné, Gál Mihályné, Bene Istvánné, Kis Józsefné, Siló Dénesné, Szabó Lajosné, Jancsika Jánosné, ifj. Jancsika Jánosné, Nágó Andrásné, Daradics Mártonné, Beke Jánosné, Csala Istvánné, Csala Jánosné 16—16 fillér, öz. Szabó Ferencné, Beke Istvánné, Opra Ferencné, Kádár Istvánné, Orbán Mihályné, Godra Ferencné, Bálint Mari 15—15 fillér, öz. Nagy Péterné 8 fillér értéket. Együtt 68 K 36 fillér. Az I—XXIV. közlemény összege 4634 K 67 fillér. E közlemény összege 68 K 36 fillér. Összesen 4703 K 3 fillér.

Irodalom.

„Nemzeti oktatás” címmel G a g y h y Dénes tanár, lapunknak is lelkes dolgozótársá tollából a „Nemzeti Iskola” egy kiváló és széleskörben nagy figyelmet keltett cikksorozatát közölte. Ezt a közleményt Gaghy külön lenyomatban is kiadta és a fővárosi sajtó igen rokonszenves han-

gon emlékezik meg a kis füzetkéről. Gaghy Dénes tanár, vérünkbeli való székely, Gaghy Lajos etédi földirtokosnak a fia s az itteni főreáliskola jelesen végzett növendéke és mint székely ember kiválóan érdeklődik vármegyénk iránt, örömmel ragadjuk meg tehát az alkalmat, hogy a fővárosi sajtó elismerő nyilatkozatai közül a Pesti Napló véleményét ide iktassuk. Nevezett lap közleménye így szól: „Tartalmas tanügypolitikai tanulmány jelent meg a „Nemzeti Iskola” különkiadásaként. Szerzője Gaghy Dénes tanár, a legszorgalmasabb tanügyi írók egyike. A tanulmány megírásánál az a cél volt Gaghy előtt, hogy az állam rátehesse kezét a nemzetiségi iskolákra s ezzel elhárítsa az utból a nemzeti eszme és egység teljes fejlődésének egyetlen akadályát. Országos törvényt kell hozni arra — mondja Gaghy — hogy az összes községi és felekezeti iskolák az állam kezelésébe menjenek át. Könyvtárt kell szervezni a nemzeti tanuló számára: magyarul s az illető nemzetiségi nyelven. Korlátozni kell a nemzetiségi magyarellenes iránymunkák kiadását, ezenkívül meg kell iratni a magyar nemzet irodalmát, nyelvtanát, földrajzát, történelmét stb. a fontosabb európai nyelveken és azokat megküldeni az összes tudományos és társadalmi egyesületeknek, a nagyobb könyvtáraknak, kiválóbb tudósoknak és tanférfiaknak. A részletekre vonatkozólag is több javaslata van Gaghynek fejtegetéseinek során. A komoly kis könyvön az ára nincs feltüntetve.”

Tisztviselők érdeke.

A jegyzők magán-munkája.

1871-ben, mikor a jegyzői fizetést 800 koronában állapították meg, a mellékjövedelemre voltak tekintettel, mert akkor tényleg csakugyan volt magán munkája a jegyzőnek s azt meg is fizették. Egy osztály-levélért akkor 25—30 frtot, vagy egy darab földet kapott és egy reklamációért 30—40 frtot. Míg az egyszerű kérvényért ha pénzt nem is látott, de 3—4 napig dolgozott a kérvényező. Tehát hivatalos munkája felényi sem, de magánmunkája jól díjazva és sok volt.

Hanem hasonlitsuk csak össze az akkori és a mostani viszonyokat. Most egy kérés 1 egész korona és az adatok beszerzése a jegyző kötelessége. Azonban a 126000/902. B. M. rendelet 97. §-a szerint ha a fél kívánja, jegyzőkönyvet kell felvenni panaszáról, kéréséről és elintézni hivatalból, díjtalanul, így tehát a kérvény szerkesztéséért megállapított 1 korona magánmunkálati díj szedhetése jogos, de ha a fél kívánja, jegyzőkönyvileg ingyen kell elvégezni. Tehát a magán munka apadásával a hivatalos szaporodott.

Adásvevési szerződés készítésénél ha a vételár 4000 K, akkor a jegyző szedhet 13 K 20 f díjat, de ha 100 koronán alul van 3 K 20 f díj illeti meg. Ebből is cseppenne valami, ha ilyen is volna de a sok zúgorkász, a sok ügyvéd ezt is leapassza annyira, hogy egy hónapban alig akad 1—2 szerződés. Tehát 6—8 K mellékjövedelem. A cseléd-könyvi bizonylatért van 20 fillér díj s ezért le kell írni a személyleírás 2-szer és adni róla nyugtát. Bizony inkább nem vesz a jegyző díjat, csak ne kelljen még nyugtázni is a 20 fillért.

Tehát most hol van a magán munka?

A díjak szedhetésére való jogosultság meg van, a pályázati hirdetményekben mint javadalom áll, de ebből meg nem lehet élni.

Ezen állapoton lehetne segíteni nagyon könnyen olyanformán, hogy a jegyzőnek tétessék kötelességévé a magán-munkálatok ingyenes készítése és pedig adásvevési szerződések, bizonylatok, kérvényeket kötelezesséjük díjtalanul elkészíteni és a munkadíj rovassék le bélyegjegyekben a Belügyminiszterium által meghatározandó mennyiségben, pl 1 bizonylatra ha az bélyegköteles 2 koronás bélyeg teendő, 1 kérvényre munkadíjba 2 koronás bélyeg, a szerződésre pedig ismét fokozat szerint.

Akkor el lesz érve az, hogy a jegyző valódi hivatásának él, mert a községi lakos hozzá megy a magán munkával és tudja azt, hogy nem vett többet a jegyző, mint a mennyi kell, a jegyző is megkapja fáradságának díját havonként, fizetéséhez csatolva. tehát nyugdíjába is beleszámítva.

A kincstár is pozitív adatokból tudja, hogy mennyi a jövedelme a jegyzőnek.

Ezt pedig egyszerű rendelettel könnyen életbe lehetne léptetni; mert a sorkönyv meg van, a jegyző az általa készített munkát ebben jegyzi

és hivatalos szám alá beiktatja. A szerződés 1 példánya az adóhivatallal közöltetik ugyanis, abból már tudja, hogy mennyi díja van a jegyzőnek. A bizonylat és kérésekről a sorkönyvlapjával, melyet a fél kellene kapjon, az adóhivatallal küldetnek be, tehát az ellenőrzés mellett még azon megbecsülhetetlen cél is elértnék, hogy a jegyző munkadíját megkapja s a felek sem kételkednének a díjazás mérvében.

Gáspár Albert,
kjegyző.

Külömfélék.

— Tizedik esztendő! Karácsonkor tizedik évfolyamába lépett a „Székely-Udvarhely” s mai számunk homloka jelzi is már ezt a jubiláris évfolyamot. Őszintén üdvözljük ez alkalommal m. t. olvasóinkat s hálás szívvel köszönjük kitartó, lelkes támogatásukat, melyben a befejezett kilenc küzdelmes esztendő alatt részesíteni szivesek voltak. Köszöntjük az új-év kezdetén lapunk munkáirsainak önzetlen gárdáját, akik hasznos és élvezetes dolgozataikkal gazdagították és emelték a „Székely-Udvarhely” szellemi nivóját. De különösen is hálás elismerés illeti Fülel Sz. Lajos kiváló székely írónkat, lapunk fáradhatatlan főmunkatársát, aki kezdettől fogva hazafias szeretettel karolta fel a „Székely-Udvarhely” ügyét s alig volt száma a lapnak, melyben ékes tollának gyöngyszemeit ne ragyogtatta volna. Még egyszer hála és köszönet tehát minden jóakarónknak!

M. t. olvasóinkhoz. A „Székely-Udvarhely” tizedik évfolyamának első negyedére ezennel előfizetést nyitunk s lapunk igaz barátalhoz azt a tiszteletteljes kérést intézzük, hogy lejárt előfizetésüket megújítani, esetleges hátralékaikat kiegyenlíteni és a „Székely-Udvarhely”-et ismerőseik körében ezután is megrendelésre ajánlani kegyeskedjenek, hogy nem kicsinylendő feladatainknak mi is pontosan megfelelhessünk. A „Székely-Udvarhely” jövőre is h e t e n k i n t k é t s z e r: csütörtökön és vasárnap, tehát minden héten kétszer karolja föl e székely anyaváros és vármegye közügyeit. Nem riadva vissza semmi áldozattól: hiven, lelkiismeretesen és pártatlanul szolgálja a székelység legvitalisabb érdekeit. Az a pár korona előfizetési díj, mely egyeseknek amugy sem lehet sok — bőven visszatérül azáltal, hogy legjobb tehetségünk szerint munkatársaink hathatos támogatásával, mindig oly közleményeket kívánunk hozni, melyek a „Székely-Udvarhely” hatáskörébe tartoznak s a közérdeket valóban előmozdítani hivatottak. A székelység ügyeivel állandóan foglalkozunk, mert hiszen székely népünk előhaladása, boldogulása, nemcsak székelyföldi, hanem elsőrendű nemzeti és így a leghazafiasabb érdek is. Legyen szabad tehát m. t. olvasóink, önzetlenül támogatni munkatársaink eddig tapasztalt nagybecsű pártfogását továbbra is kérnünk, hogy elvállalt és folyton fokozódó kötelezettségeinknek — teljes mértékben megfelelhessünk. A „Székely-Udvarhely” előfizetési ára lapunk homlokán olvasható. Az előfizetések postadíjmentes beküldésére a m. kir. postatakarékpénztár 10,489. sz. befizetési lapja használandó, melyet mindenkinek készséggel és ingyen küldünk meg.

— A m i b u. é. k. Az új-év alkalmából a „Székely-Udvarhely” előfizetői, munkatársai, barátaink és ismerőseink köréből oly sok oldalról jöttek szívélyes üdvözlések, hogy azok mindenikére külön-külön rendkívül elfoglaltságunk miatt válaszolni nem tudunk. Ezen okból e helyen köszönjük meg a szíves emlékeztést s viszont a legboldogabb új esztendőt kívánjuk mindnyájuknak és kérjük, továbbra is tartsanak meg szíves jóindulatukban.

— Újévi tisztelgések. Új-év napján a folyó évben is megjelentek az egyes hivatalok és testületek főnökeik és vezetőiknél, hogy őszinte szívből boldog új-évet kívánjanak egymásnak. Kishalmágyi Hollaky Arthur, vármegyénk főispánjánál Á d á m Albert tb. főjegyző fejezte ki a vármegyei és városi teljes számu tisztviselői kar élén — annak jókívánatait, melyet főispánunk szokott kedvességgel viszonzott. Innen Dr Damokos alispánhoz vonult a küldöttség, hol szintén a tb. főjegyző mondotta az üdvözlő beszédet. Ezután főispánunknál még a többek között a kir. ügyészség, erdőhivatal, tanfelügyelőség, postahivatal képviselői, valamint a helybeli kir. főreáliskola tanárcara élén Dr Solymossy Lajos igazgató és mások tisztelgtek.

— **Kinevezés.** Tallián Béla földmívelésiügyi m. kir. miniszter Koralevski Géza erdész a helybeli kir. erdőhivatalhoz főerdésznek nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter G a g y h y Dénes besztercebányai felső keresk. iskolai tanárt, kiváló székely hazánkfíát a székesfehérvári áll. főreáliskolához helyezte át, a hol a magyar-francia szakot fogja betölteni.

— **Szabályrendelet megerősítése.** A földmívelésiügyi m. kir. miniszter Udvarhelyvármegyének a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztésről szóló újra alkotott szabályrendeletét 102,698—903. szám alatt jóváhagyta és megerősítette.

— **Kinevezés.** Kishalmágyi Hollak Arthur, vármegyénk főispánja D ó c z y Lajos szentesi kir. közjegyzői segédet a vármegyei központba alleltárnoknak nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Petrányi Miklós helybeli áll. kő- és agyagipari szakisk. rajztanár, tartalékos cs. és kir. vadászhadnagy eljegyezte P á d e r Anna k. a.-t Budapesten.

— **Az iparosok szabad lyceumán** ma (vasárnap) a polgári önképzőkör nagytermében S z e m l é r Ferenc róm. kath. főgimnáziumi tanár tart igen érdekes előadást. Az előadás kezdete most is délután 2 órakor lesz és a bemenet mindenkinek díjmentes.

— **Jegyzőválasztás.** A homoródszentmártoni körben csütörtökön Szabady Tivadar főszolgabíró elnökléte alatt töltötték be az üresedésben volt körjegyzői állást. Egyhangulag G á s p á r Albert bordosi körjegyzőt választották meg homoródszentmártoni körjegyzőnek.

— **Új iskolai gondnokság.** Udvarhelyvármegye főispánja a parajdi állami elemi népiskola gondnoksági elnökének: Dr Kovács Gábor kör- és bányaróvost; gondnoksági tagoknak: Barthos Dénes róm. kath. lelkészt, Csizsér Zsigmond ev. ref. lelkészt, Flepsz József nyugalmazott mészarszékűt, Benedek Kálmán bányanagyot, Szűcs Dénes sólárnokot, Gagy János községi pénztárnokot, Kencsei Sámuel és Fülöp János kisbirtokosokat nevezte ki.

— **Előleptetések.** Tallián Béla földmívelésiügyi m. kir. miniszter L i c h t Gyula udvarhelyi és P e r l Jakab homoródi m. kir. járási állatorvosokat a XI. fizetési osztály első osztályába léptette elő.

— **Új városgazda.** Sándor Dénes városgazda, tekintettel megrongált egészségi állapotára, nyugdíjba lépve, helyébe a szerdán megtartott képviselőtestületi választó-gyűlésen egyhangulag Szabó Domokos eddigi helyettes városgazdát választották meg. Az új városgazda helyettes minőségében is bebizonyította életrevaló, józan gondolkodását s így most már kétszeres a reményünk, hogy megválasztása után ambíciója még fokozódott és igen sok helyes dolgot fog városunk javára cselekedni.

— **Erdősítési jutalmak.** Az 1879. évi XXXI. t. c. 165. §-ában megemlített kopár területek berdősítésének előmozdítása s a munkálatok teljesítése iránt való kedvnek felébresztése végett a földmívelésiügyi miniszter december 15. 95746. számú rendeletével a másodrendű második nagy jutalmat azaz 800 (nyolcszáz) koronát az udvarhelyvármegyei székelykeresztúri székely közbirtokosságnak a község határában 25 kat. holdon, nagyköltséggel, kiváló gondnal és szakértelemmel létesített közérdekű erdősítésekért azzal a feltétellel adományozta, hogy az adományozott jutalomösszege első sorban a szóban levő erdősítések hézagai pótlásának költségei és egyéb ezzel kapcsolatos költségek fedezendők s csak a megmaradó összeg bocsátható a birtokosok rendelkezésére. Továbbá az erdősítési költségek részben való megtérítéseken a szenterzsébeti székely közbirtokosság részére 100 (egyszáz) korona állami segélyt engedélyezett azzal a feltétellel, hogy a segélyösszege első sorban az erdősítések hézagai pótlásának költségei fedezendők.

— **A reklám.** Ha élne még a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf, a nemzet gazdaságának fokozását célzó munkájában bizonyára érdeme szerint méltányolná a modern gazdasági élet lüktető szervét, a reklámt, mely nélkül manapság már a kereskedelem és forgalom el sem képzelhető. A politikában, a közéletben a sajtó a vezető szerep és a közgazdasági életben, kereskedelemben a reklám egybe van forrva a boldogulás fogalmával. Az a kereskedő és iparos, ki manapság nem hirdeti, az ne számítson tartós si-

kerre, azt elnyomja a verseny. Általánosan ismeretes, hogy a reklám az anyagi siker kulcsa és hatalmas közvetítője egy a keresletnek, mint a kínálatnak. Állandó, egyszerű és ügyes reklámozás minden gyári, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme; dusan kamatozik és idővel a befektetett tőke ezerszeresét hozza meg. Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható Leopold Gyula hirdetési irodájában, Budapest, VII. Erzsébet-körút 54., ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, felülmúlhatatlan pontossággal és olcsón eszközölnek bármiféle hirdetések, reklámok úgy az összes budapesti és vidéki, mint az összes külföldi lapokban és nap-tárakban.

— **Adományok a múzeumnak.** Az udvarhelyvármegyei múzeum-egyesület nevében köszönetet mondok e helyen Nagysolymosi Konez Frigyes lugosi cs. és kir. ezredparancsnok urnak, ki az alapítandó megyei múzeum gyűjteményének gyarapítására 56 drb régi ezüstpénzt s 1 drb régi rézpénzt adományozott. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

* Fontos ok.

- Boldogtalan ember, ön nőstül?
- Kénytelen vagdok, olyan nagy...
- A szerelme?
- Nem, hanem az adósságom.

— **Cigánylakodalom.** Igen érdekes és mulatságos házassági kísérlet folyt le karácson másodnapján a városunkkal szomszédos Szentlélek községben. Márafván egy igen gazdag híreben álló cigányficsur van s 17 éves lévén, elérkezettnek látta az időt, hogy hiányzó oldalbordáját kiegészítse a szentléleki, 14. éves, fajtájabeli cigány leánynak amugy cigányosan, „füzfák platt” történet fogadással leendő „elvételevel”. Mintegy 15 székényi, a környék minden részéből összesereglett „vendégkoszorúval” el is vonultak és iszonyu kurjongatások, a kénosi székely rezesbanda harsogó zenéje mellett megérkeztek a lányos házhoz Szentlélekre. Itt a leendő após illő tisztességgel fogadta a „válogatott násznépet”. Egy ideig vigan mulatoztak, míg a leány apja leolvasott 800 koronát aranyban és mellé tett három ezüst poharat s kijelentette, hogy leányát csakis ugy engedni ki a házból, ha a legény is ennyit nyomban letesz bánatpénz képen. Erre a legény és násznépe fölforyant, hogy így meg úgy, hát nem bízik az ők becsületükben s a vége egy kolosszális verekedés lett. A máréfalvi és bögyözi cigányok jajveszékelve, árkon-bokron keresztül rohantak el a lányos háztól s igen örvendettek, hogy betört fejjel és orokkal megszabadulhattak. Így végződött a máréfalvi és szentléleki cigánylakodalom. Az esetben azonban az a legérdekesebb, hogy mindenik hallgat azzal, amit kapott s mint mondják — új-év napjára még a békepipát is elszívták egymás között.

— **Ujság-eladás.** Betegh Pál könyvkereskedése új-év első napjától ujságelárusítási osztályt rendezett be, hol a legkülönbözőbb napi és heti ujságok, valamint havi folyóiratok számonkint is megvásárolhatók. Közvetlen összeköttetésben állván az ország legelőkelőbb ujságkiadó hivatalaival, módjában áll olyan lapok elárusítása is, amelyeket eddig számonkint városunkban megszerezni nem lehetett.

— **Gyermekek öröme.** Egy krajcár a „Gyermekek Ujság”. Csesés képekkel, tarka barka szép mesékkel van tele ez a szép, jó, okos ujság, melyet meg kell, hogy rendeljen minden szülő, ki igazán szereti gyermekét. Mutatvány ingyen. Előfizetés postai küldéssel egész évre 2 korona. Pénz beküldendő a kiadóhivatalba. Budapest, VIII. k. József-körút 60.

— **Egyesületek ellenőrzése a megyékben.** A belügyminiszter közzétett tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a területükön levő kiházasító, betegsegélyző- és temető-egyesületek működésének az ellenőrzését ezental a m. kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek végzik; a városokban levő ilyen egyesületekre pedig az illető városi számvevőségek ügyelnek fel.

— **Kedvezmény a „Székely-Udvarhely” előfizetőinek.** Lapunk előfizetői a magyar nők kedvenc divatújságát a pompás kiállításban havonta kétszer megjelenő „Budapesti Bazár”-t negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért rendelhetik meg kiadóhivatalunkban.

— **Székely Ujság** címmel mai naptól kezdve hetenkint kétszer megjelenő politikai, társadalmi és közgazdasági lapot indítottak függetlenségi programmal Kézdivásárhelyt.

Egy tisztán törökbuzán hizott 11 hónapos sertés eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 56. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földmiveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Kiadó üzlethelyiség. Hat rak-tár, pince és padlás mellékkel, legjobb forgalmu helyen, 1904. évi március havától kezdve kiadó. Értekezni lehet: Szekovits János utóda férfi- és női divatáru üzletében Székelyudvarhelyt.

Mint gyógyviz csodahatása.	
Kászoni Főkut.	
Természetes gyógy borviz!	
Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és disznóáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.	
Mindig friss szállítmány.	

Egy csinos lakás kiadó

az Olajos udvaron, mely áll 3 szoba, konyha, kemece és jó száraz pincéből. Értekezhetni **özv. Kertész Józsefnél.**

Pénzt, sok pénzt, havonként 1000 koronáig kérésre mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. Küldje be címzet „E 452” jelleg alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim, Meerfeldstrasse No 44.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Havanna rum. Adler-féle havanna rumot tessék nyomtatékosan keröni, mert számtalan silány utánzat van forgalomban. Adler és Gold, cs. és kir. udvari szállítók, Kassa. Kapható az összes fűszer- és csemege üzletekben.

1360—1903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 886/3. 1903. polg. számú végzése által budapesti Grünvald és Laufer cégnek képviselve Dr Nagy Sámuel ügyvéd által és Rozenberg Adolf cégnek képviselve Bachruch Gyula ügyvéd által székelyudvarhelyi Bőryanag beszerzési szövetkezet ellen elsőnek 150 korona, a másodiknak 138 K 24 f töké és járulékaik iránti ügyben, alperesnél Székelyudvarhelyen összesen 1639 K 85 fillérre becsült követelő javai, u. m.: Hatvan méter cipő-rugony öt csomagban, egyszáznyolcvannégy méter cipő-vászon 11 csomagban és még 3-tól 65 tétel alatti üzleti ingók Székelyudvarhelyen alperes Bőryanag beszerzési szövetkezet üzlete helyiségében 1904. január hó 11-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, ha bár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Felülfoglaltak részére is kitűzöttnek jelentetik ki ezen árverés.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-udvarhelyt, 1903. dec. hó 16-án.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó,

